

Avtalspension KAP-KL – Ålderspension med traditionell förvaltning

Försäkringsvillkor 2018-01-01

1 Försäkringsavtalet

Försäkringsgivare är Nordea Livförsäkring Sverige AB (publ) "Bolaget", 516401-8508, med säte i Stockholm.

Anknuten försäkringsförmedlare registrerad hos Bolagsverket är Nordea Bank AB (publ), org nr 516406-0120, 105 71 Stockholm.

För försäkringsavtalet gäller försäkringsansökan, försäkringsvillkor, administrationsavtal, kollektivavtal och svensk lag. Försäkringens omfattning framgår av försäkringsbrevet. Försäkringsavtalet grundar sig på de uppgifter valcentralen, arbetsgivare och anställd lämnar till Bolaget.

Avtalspension KAP-KL är ett pensionsavtal träffat mellan Sveriges kommuner och landsting och de kommunala fackliga organisationerna. Pensionsavtalet, Electum eller Valcentralen.se är valcentral.

2 Ikraftträdande och ansvar

Försäkringsavtalet träder ikraft och Bolagets ansvar inträder från och med den dag då försäkringsbolaget har fått uppgift från valcentralen om att anställd ska omfattas av avtalspension hos Bolaget. Bolaget skickar bekräftelse på ingånget avtal till försäkrad.

Försäkringsavtalet upphör vid sista utbetalningsdagen eller då försäkringskapitalet flyttas från försäkringen. Ålderspension med återbetalningsskydd upphör då försäkrad avlider och förmånstagare saknas. Ålderspension utan återbetalningsskydd upphör då försäkrad avlider.

3 Teckningsregler

3.1 Ingående av försäkringsavtal

Ålderspension med traditionell förvaltning tecknas som premiebestämd försäkring med återbetalningsskydd för anställd som omfattas av Avtalspension KAP-KL. Den anställda är försäkrad och förmånstagare. Arbetsgivaren är försäkringstagare och ägare av försäkringsavtalet.

3.2 Produktkrav

3.2.1 Ålderspension

Ålderspension tecknas utan krav på godkänd hälsoprövning.

3.2.2 Återbetalningsskydd

Ålderspension med återbetalningsskydd tecknas utan krav på godkänd hälsoprövning.

Återbetalningsskydd kan läggas till under premiebetalningstiden. Tillägg av återbetalningsskydd kräver godkänd hälsoprövning.

Tillägg av återbetalningsskydd kan ske utan hälsoprövning då försäkrad ingår äktenskap, inleder samboförhållande eller när arvsberättigat barn tillkommer, s k optionsrätt. Optionsrätten ska utnyttjas inom tolv månader från den tidpunkt då förändringen i familjeförhållandet inträffade.

4 Hälsokrav

Uppgifter om försäkrads hälsa kan krävas vid ansökan och ändring av försäkring som påverkar Bolagets försäkringsrisk. Bolaget kan avslå ansökan eller begärd ändring, med hänsyn till den information som inkommit till Bolaget. Hälsoprövning sker enligt vid var tid gällande riskprövningsregler.

Oriktiga eller ofullständiga uppgifter i hälsodeklarationen kan medföra att rätt till försäkringsutbetalning helt eller delvis uteblir eller att försäkringsavtalet blir ogiltigt.

5 Förmånstagare

För återbetalningsskydd gäller följande förmånstagarförordnande: I första hand make/registrerad partner/sambo. I andra hand barn.

Förmånstagare kan helt eller delvis avstå från sin rätt. I avstående eller avliden förmånstagares ställe träder den förmånstagare som är närmast i tur enligt förordnandet. Avstående förmånstagare återinträder om förmånstagare i senare led saknas.

Ändring och återkallelse av förmånstagarförordnande ska skriftligen inges till Bolaget.

Förmånstagare kan vara make/sambo, tidigare make/sambo samt barn till den försäkrade eller dennes make/sambo eller tidigare make/sambo. Förmånstagare kan endast vara personer som är tillåtna enligt

Inkomstskattelag (1999:1229). Förordnande som omfattar annan person är i den delen utan verkan.

6 Premien

Premien till ålderspension följer kollektivavtalet, men arbetsgivaren kan erlagga premier som överstiger den kollektivavtalade nivån.

Arbetsgivaren inbetalar premien till valcentralen som överför beloppet till Bolaget.

Om överförd premie är felaktig ska Bolaget återbetala respektive erhålla felaktigt belopp. Vid återbetalning till valcentralen har Bolaget rätt att belasta individuell försäkring.

7 Förmåner och Förvaltning

7.1 Ålderspension

7.1.1 Förmån

Ålderspensionen utbetalas vid avtalad utbetalningstidpunkt och baseras på en garanterad pensionsförmån samt i förekommande fall villkorad återbäring, efter uttag av avgifter.

Ålderspension utan återbetalningsskydd påförs löpande arvsvinst, vilket gör att pensionen blir högre än för ålderspension med återbetalningsskydd.

7.1.2 Livfonden

Försäkringstagarnas tillgångar förvaltas gemensamt i Livfonden. Vad som av Livfonden inte behövs för att täcka garantin är villkorad återbäring.

7.1.3 Garanti

Varje inbetald premie ger upphov till en garanterad pensionsförmån beräknad med vid premiebetalningstillfället gällande antaganden om ränta, livslängd, driftskostnader och skatt. Dessa antaganden kan komma att ändras under försäkringstiden för kommande premier.

7.1.4 Återbäring

Försäkringsavtalet berättigar till andel i villkorad återbäring. Återbäring utbetalas som tillägg till den garanterade förmånen.

Beloppet som utbetalas bestäms årligen som försäkringens värde dividerat med ett delningstal. Belopp som utbetalas kan inte vara lägre än det garanterade beloppet och kan sänkas med högst 5% per år.

7.1.5 Vinstdelning

Om totalavkastningen i Livfonden är större än 3,5 % för ett räkenskapsår tillfaller 95 % av totalavkastningen Livfonden. Är istället totalavkastningen lägre än 3,5% för ett räkenskapsår tillfaller 100 % av totalavkastningen Livfonden. Totalavkastning är det finansiella resultatet i Livfonden minskat med kapitalförvaltningskostnader.

7.1.6 Försäkringens värde

Försäkringens värde bestäms av antalet andelar i Livfonden multiplicerat med andelsvärdet. Vid premiebetalning köps andelar i Livfonden till gällande andelskurs. Vid utbetalning säljs andelar på samma sätt.

7.1.7 Andelsvärde

Andelsvärdet bestäms som Livfondens marknadsvärde delat med totalt antal andelar.

7.1.8 Delningstal

Delningstalet är kapitalvärdet av återstående utbetalningar enligt försäkringsavtalet för en krona. Det

bestäms med antaganden om framtida avkastning, avgifter, skatt och arvsvinst.

Avgifterna är de som gäller för försäkringsavtalet. Den framtida avkastningen är den som gäller för nytecknade försäkringar vid omräkningstillfället. För riskavgifter används samma antaganden som nyttjas vid beräkning av delningstal vid ombildningstillfället. Riskavgiften kan ändras i framtiden men de försäkringstagare som berörs av en sådan ändring har rätt att under tre månader från ändringsdagen flytta sitt pensionskapital till annan försäkringsgivare utan andra kostnader än den administrativa flyttavgiften.

7.1.9 Slutåterbäring

För försäkringen utbetalas ingen slutåterbäring. Under eller överskott när försäkringsavtalet upphör tillfaller eller belastar istället Livfonden.

7.2 Återbetalningsskydd

Ålderspensionens återbetalningsskydd utbetalas i händelse av försäkrads dödsfall.

Om dödsfallet inträffar under premiebetalningstiden motsvaras återbetalningsskyddet av kapitalvärdet av den tidigare garanterade pensionsförmånen samt i förekommande fall villkorad återbäring.

Om dödsfallet inträffar under utbetalningstiden motsvaras återbetalningsskyddet för tidsbestämd ålderspension av återstående försäkringsvärde. Vid livsvarig ålderspension motsvaras återbetalningsskyddet av den del av försäkringsvärdet som motsvarar ålderspension med 20 års utbetalningstid, avräknat tidigare gjorda utbetalningar.

8 Utbetalning

8.1 Fullgörande av utbetalning

Vid utbetalning ska anmälan göras till Bolaget och den som gör anspråk på utbetalning ska kunna styrka sin rätt till beloppet. Inkommer ej erforderliga handlingar senareläggs avtalad utbetalningstidpunkt ett år.

Under utbetalningstiden utbetalas en månatlig pension med början i slutet av den månad då försäkrad uppnår avtalad utbetalningsålder.

Utbetalning sker till konto i svensk bank eller på annat sätt som Bolaget godkännt.

Om försäkringsvärdet understiger 30 % av gällande prisbasbelopp, har Bolaget rätt att återköpa försäkringsavtalet, avkorta utbetalningstiden eller ändra utbetalningsperiodicitet.

8.2 Ålderspension

Ålderspension utbetalas till försäkrad vid avtalad utbetalningstidpunkt. Ålderspensionen utbetalas normalt under fem år.

Under utbetalningstiden utbetalas en månatlig pension med början i slutet av den månad då försäkrad uppnår avtalad utbetalningsålder.

8.3 Återbetalningsskydd

Ålderspensionens återbetalningsskydd utbetalas till insatt förmånstagare i händelse av försäkrads dödsfall. Varje utbetalning sker under förutsättning att insatt förmånstagare finns.

Vid dödsfall under premiebetalningstiden utbetalas försäkringsvärdet i fem år.

Vid dödsfall under utbetalningstiden fortsätter utbetalningen från tidsbegränsad ålderspension under

återstående utbetalningstid. För livsvarig ålderspension ändras utbetalningstiden från livsvarig utbetalning till tjugo års utbetalningstid. Från utbetalningstiden avräknas den tid som ålderspension utbetalats.

8.4 Återbetalning

Om utbetalning har gjorts under felaktiga förutsättningar är mottagaren skyldig att återbetala beloppet till Bolaget.

9 Ändringsregler

9.1 Förfogande

Rätten att förfoga över försäkringen tillkommer försäkrad. Förfoganderätt tillkommer förmånstagare först efter försäkrads dödsfall. Samtliga förmånstagare måste vara överens om ändring av försäkring.

Förfogande meddelas Bolaget. Ett förfogande kan inte ske retroaktivt.

En försäkring kan inte ändras på sådant sätt att den inte längre uppfyller villkoren för pensionsförsäkring enligt Inkomstskattelag (1999:1229).

9.2 Ålderspension

9.2.1 Utbetalningstidpunkt

Avtalad utbetalningstidpunkt kan tidigareläggas. Tidigaste utbetalningstidpunkt är normalt då försäkrad fyller 55 år.

Om försäkrad avlider under premiebetalningstiden har förmånstagare rätt att välja utbetalningstidpunkt.

9.2.2 Utbetalningstid

Försäkrad kan endast ändra utbetalningstid vid utbetalningstidpunkten. Utbetalningstiden kan variera mellan fem och tjugo år eller livsvarigt.

Om försäkrad avlider under premiebetalningstiden har förmånstagare rätt att ändra utbetalningstid till mellan fem och tjugo år.

Vid ändring av utbetalningstid sker omräkning av förmånen i enlighet med då gällande försäkringsvillkor, antaganden om livslängd, ränta, avgifter m.m.

9.2.3 Flytträtt

Ålderspensionens försäkringskapital kan flyttas till annan pensionsförsäkring i enlighet med inkomstskattelagens bestämmelser.

Försäkringskapitalet får flyttas tidigast efter ett års försäkringstid. Flytt kan endast ske under premiebetalningstiden och inte efter försäkrads dödsfall.

Flytt sker inom 60 dagar från det att skriftlig begäran inkommit till Bolaget. Flytt som kräver hälsoprövning kan ske tidigast då hälsoprövningen är godkänd. Godkänd hälsoprövning krävs vid flytt av ålderspension utan återbetalningsskydd samt ålderspension med återbetalningsskydd som varit gällande kortare tid än ett år.

Försäkringskapitalet vid flytt utgörs av försäkringens faktiska värde vid flyttidpunkten efter avdrag för avgifter.

9.2.4 Återköp

Försäkringsavtalet kan inte återköpas.

9.2.5 Pantsättning

Försäkringsavtalet kan inte belånas eller pantsättas.

9.2.6 Överlåtelse

Överlåtelse kan ske i enlighet med Inkomstskattelag (1999:1229).

9.3 Återbetalningsskydd

Återbetalningsskydd kan väljas bort under försäkringstiden.

10 Räntebestämmelser

Vid utbetalning vid ett senare tillfälle än vad som angivits ovan utgår ränta enligt Räntelag (1975:635).

Dröjsmålsränta eller annan räntegottgörelse understigande 0,5 % av prisbasbeloppet enligt Lag (1962:381) om allmän försäkring utbetalas inte.

11 Ingivande av handlingar

Försäkrad och förmånstagare är skyldiga att inkomma med de handlingar som Bolaget efterfrågar. Medgivande att inhämta upplysningar från läkare, annan sjukvårdspersonal, sjukhus, annan sjukvårdsinrättning, allmän försäkringskassa eller annan försäkringsinrättning ska lämnas på begäran. Begärda handlingar och övriga upplysningar ska insändas utan kostnad för Bolaget.

12 Avgifter

Bolaget tar ut avgifter för drift och skatt.

Avgifter kan tas ut som procentuell avgift på premien, försäkringsvärdet och/eller som en styckekostnad. Avgifter kan även tas ut vid flytt av försäkringskapital samt andra förfoganden över försäkringsavtalet. Bolaget kan även ta ut en särskild marknadsavgift i samband med flytt. Avgift för avkastningsskatt uttas som ett engångsbelopp vid beskattningsårets ingång.

Bolaget har rätt till ersättning för utbetalning som medför särskilda avgifter eller kostnader som beror på betalningsmottagarens önskemål.

Bolaget har rätt att ändra avgifter under försäkringstiden. Förändringen kan även gälla för redan ingångna försäkringsavtal. Aktuella avgifter finns på www.nordealivochpension.se.

Bolaget tillgodogör sig avgifter och skatter genom att proportionellt sälja andelar i Livfonden

13 Skatteregler

Försäkringsavtalet utgör enligt Inkomstskattelag (1999:1229) en pensionsförsäkring. Utfallande belopp beskattas i inkomstslaget tjänst.

Försäkringen omfattas av avkastningsskatt.

Bolaget förbinder sig att lämna kontrolluppgifter enligt Lag om självdeklaration och kontrolluppgifter (2001:1227).

14 Villkorsändring

Försäkringsvillkoren kan ändras under försäkringstiden om detta är nödvändigt med hänsyn till försäkringens art, ändrad lagstiftning, myndigheters föreskrifter, ändrad rättstillämpning eller omständigheter i övrigt. Ändringar kan även göras av annan anledning, om ändringen generellt sett inte innebär en betydande nackdel.

En villkorsändring träder i kraft vid den nya premieperiod som inträder närmast efter ändringen eller annan angiven tidpunkt.

15 Ansvarsbegränsning

Bolaget är inte ansvarigt för förlust som kan uppstå vid fördröjning av utredning rörande försäkringsfall, utbetalning av försäkringsersättning eller annan åtgärd. Detta om fördröjningen beror av krig, terrorattack, politiska oroligheter eller annan katastrofhändelse eller på grund av lagbud, myndighets åtgärd eller stridsåtgärd i arbetslivet. Förbehållet om stridsåtgärd i arbetslivet gäller även om Bolaget självt är föremål för eller vidtar sådan stridsåtgärd.

Skada som uppkommer i andra fall ersätts inte av Bolaget, om Bolaget varit normalt aktsamt.

16 Meddelanden

Bolaget ansvarar inte för ett meddelande eller ett dokument som fått felaktig lydelse, om rättelse vidtas så snart felet upptäckts.

Meddelande anses ha inkommit till Bolaget den dag det ankomststämplats eller på annat sätt daterats hos Bolagets huvudkontor under dess officiella adress.

Försäkrad eller annan berättigad ska utan dröjsmål påtala dels eventuella fel i mottagna handlingar och dels om bekräftelse på att begärd åtgärd vidtagits inte kommit honom tillhanda. Bolaget är inte ansvarigt för skada som skulle ha kunnat undvikas om reklamation skett utan dröjsmål.

17 Personuppgifter

Lämnade personuppgifter kan bli föremål för behandling hos Bolaget, bolag i Nordakoncernen eller andra företag som koncernen arbetar med.

Bolaget kan behandla personuppgifter för fullgörande av avtal och rättsliga skyldigheter samt förvaltningsåtgärder hänförliga till detta avtal. Behandling av personuppgifter kan även ske i marknadsförings-, produktutvecklings- och affärsutvecklings syfte.

Information om behandling av enskilda personuppgifter samt begäran om ändring av felaktig eller missvisande uppgift kan skriftligen begäras hos Nordea Bank AB (publ), Personuppgiftsansvarig, 105 71 Stockholm. Begäran om rättelse av personuppgift sker på samma sätt.

Valcentralen är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som sker hos Valcentralen.

18 Motverkande av penningtvätt och finansiering av terrorism

Nordeakoncernen följer ett strikt regelverk för att förhindra att Nordea, dess produkter och/eller tjänster utnyttjas för finansiell brottslighet. Försäkringstagare, försäkrad och/eller andra personer relaterade till försäkringsavtalet är skyldiga att förse Nordea med all nödvändig information och/eller dokumentation med anledning av tillämplig lagstiftning.

Bolaget har rätt att inte upprätta en ny eller att begränsa befintlig affärsförbindelse, om förutsättningarna i första stycket inte är uppfyllda eller i de fall misstanke om penningtvätt och/eller finansiering av terrorism föreligger.

Bolaget har rätt att avsluta hela affärsförbindelsen om det på skälig grund kan misstänkas att Nordeas produkter eller tjänster utgör led i penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Bolaget har rätt att dela information till andra bolag inom Nordeakoncernen i syfte att motverka penningtvätt och/eller finansiering av terrorism.

19 Klagomål och tvist

19.1 Kontakta oss

Ett slutligt beslut kan prövas av Bolagets Försäkringsnämnd genom en skriftlig framställan till Nordea Liv & Pension, Försäkringsnämnden, 105 71 Stockholm.

Klagomål framställs till Nordea Bank AB, Avd Kundombudsmannen, R539, 105 71 Stockholm, tel 08-614 71 00.

19.2 Personförsäkringsnämnden

Personförsäkringsnämnden avger yttranden i tvister mellan ersättningsberättigade och försäkringsbolag inom sjuk-, olycksfalls- och livförsäkring. Personförsäkringsnämnden, Box 24067, 104 50 Stockholm. Tel. 08-522 787 20.

19.3 ARN

Allmänna Reklamationsnämnden lämnar rekommendationer i försäkringsfrågor. Allmänna Reklamationsnämnden, Box 174, 101 23 Stockholm. Tel. 08-555 017 00.

19.4 Upplysningar och råd

Konsumenternas Försäkringsbyrå kan lämna upplysningar i försäkringsfrågor. Konsumenternas Försäkringsbyrå, Box 24215, 104 51 Stockholm. Tel. 08-22 58 00.

19.5 Allmän domstol

Ärendet kan även prövas i allmän domstol.

20 Definitioner

Administrationsavtal – Avtal mellan Bolaget och valcentralen som bland annat reglerar premiebetalning.

Förmånstagare - Den som enligt förmånstagarförordnandet ska erhålla utfallande belopp vid försäkringsfall.

Försäkrad - Den på vars liv försäkringen är tecknad.

Försäkringstid - Ett försäkringsavtals sammanlagda giltighetstid, som består av premiebetalningstid och utbetalningstid.

Försäkringsvärde/Försäkringskapital - Försäkringens vid var tid aktuella värde.

Huvudförfallodag - Försäkringsavtalets huvudförfallodag inträffar antingen vid ingången av nytt kalenderår eller vid ingången av nytt försäkringsår.

Kapitalvärdet - Nuvärdet av garanterad månatlig pension med hänsyn tagen till ränta, skatt, dödlighet och avgifter mm.

Premie - Det belopp som inbetalas till försäkringen före avdrag för avgifter.

Premiebetalningstid - Den del av försäkringstiden då utbetalning ej pågår.

Premieperiod - Tiden mellan två huvudförfallodagar.

Prisbasbelopp - Ett värdeindex som fastställs varje år enligt Lag (1962:381) om allmän försäkring.

Prislista - De priser och avgifter som vid var tid gäller för Bolagets försäkringsavtal. I prislistan angivna priser gäller även för befintliga avtal.

Utbetalningsdagen - Den dag då den faktiska utbetalningen sker.

Utbetalningstid - Den del av försäkringstiden då utbetalning pågår.

Utbetalningstidpunkt - Den tidpunkt då försäkringen aktualiseras och utbetalning kan påbörjas.